

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —
 Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyiltéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
 = Pandató-utca 27. szám. =
 Kiadóhivatal:
 „Pannonia“ könyvkereskedés
 Baross-utca 6. szám.
 — Kéziratokat nem adunk vissza. —

III. évfolyam

1906. augusztus hó 12.

32-ik szám.

„PANNONIA“ Baross-utca 6.

K Ö N Y V N Y O M D A

≡ **AZ ÖSSZES** ≡

HELYBELI ISKOLÁKBAN

AZ 1906/7-ik ÉVBEN, HASZ-

NÁLANDÓ TANKÖNYVEK

FÉLÁRON

IS KAPHATÓK A

„Pannonia“

könyv-, papir-, rajz- s írószer kereskedésben

Baross-utca 6-ik szám alatt.

K Ö N Y V K E R E S K E D É S

Tanszerek dús választéka.

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építető közönség b.
figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca
572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegytisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle cukrázda
mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem
a legmodernebb alapon lett átalakítva és meg-
nagyobbítva s így a nagyérdemű közönség
legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok
megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok min-
dennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke
és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, nap-
ernyőket, keztyűket és mind e helyen fel nem
sorolt, de e szakmába vágó munkákat a leg-
jutányosabb árban és a legszebb kivitelben.
Festek vagy vegyileg tisztítok.

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő
alatt eszközölök.

Szíves pártfogást kér

Milus János.

selyem, kelme festő és vegyítisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Földbirtokos és gazda urak!

Van szerencsém tudomásul
adni, hogy a legjobb minőségű
**zsák és mindennemű ponyva el-
adását és kölcsönzését** a legjutá-
nyosabb árak mellett eszközölöm.

Gazdasági lópakrocok is nagy
választékban legolcsóbban kaphatók.

Kivánatra árjegyzékkel készséggel
szolgálok.

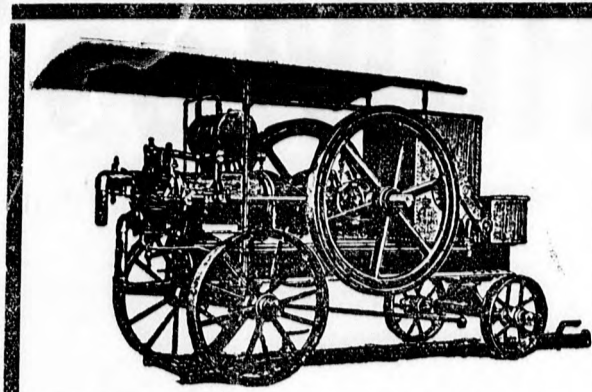
==== Teljes tisztelettel =====

Grünwald Lajos,

zsák ponyva és lópakroc raktára.

Komárom, Baross-utca 76. szám.

Maitz-féle sörcsarnokkal szemben.

Cséplési és gazdasági czélokra
legjobban bevált

Benzin motorok

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemű

Szivógáz motorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK ÉS GERGELY

motor és gépgyárában

Budapest, 5., Váci-ut 12 sz.

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszabeni Földhitelin-
tézeti“ kizárólagos képviselőjében a t. háztulajdonosok és föld-
birtokosok szíves tudomására hozni, hogy a pénzügyi viszonyok alaku-
lása folytán

törlesztéses kölcsönök

ujabban a következő kamatlábak mellett engedélyeztetnek:

**1000 koronától 30.000 koronáig terjedő köl-
csönöknél évi 4 1/2 % alap kamatra 30.000
koronánál magasabb kölcsönöknél évi 4 % alap
kamatra.**

A kölcsönök **készpénzben** fizettetnek ki! Magasabb
kamatu kölcsönök konvertáltak. — Minden ügy két hét alatt
elintéztetik.

Tisztelettel

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom

Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

A propos!

Szenved ön hajhullás-
ban? avagy korpás-e
a feje? Ha igen úgy
tegyen azonnal kísérle-
tet a világhírű **Stecken-
pferd**-féle

Bay-Rum-mal
tulajdonos **Bergmann &
Co.** Dresden és Tetschen
a/E. azelőtt Bergmanns
eredeti Schämpoving
Bay-Rumja (2 törpével).
Ön hamarosan meg fog
győződni ami rendkívüli
hatásról a mellyel ezen
első rendű hajviz bír.
Kapható 2 K. s üvegekben.
Kovács Arisztid örökösei
gyógyszertárában Komárom.

ELSŐ RANCÚ

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK

Rietzschl,
Goerz kodak,
Rodenstock-féle
kamarák

ÁRJEGYZÉK
ingyen és bér-
mentve.

CSEKÉLY HAVI

RÉSZLETFIZETÉSRE

mérsékelt áron

Aufrecht és Goldschmied

fényképezési osztálya
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 17. SZ.
Képviseletük kerestetnek.

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>Megjelenik vasárnap reggel. Előfizetési ár: Helyben: Vidéken: Egész évre . . . 4 korona Egész évre 5 K 20 fill. Fél évre . . . 2 " Fél évre . . . 2 " 60 " Negyed évre . . . 1 " Negyed évre 1 " 30 " Egyes szám ára 12 fillér.</p>		<p>HIRDETÉSEKET jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel. Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szögig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közle- mények jutányos díjazás mellett közölhetnek.</p>	<p>Szerkesztőség: Pandató-utca 27. szám. Kiadóhivatal: „Pannonia“ könyvkereskedés Baross-utca 6. szám. Kéziratokat nem adunk vissza.</p>
---	--	--	---

III. évfolyam

1906. augusztus hó 12.

32-ik szám.

Működési pótlék.

Bőven tenyészik városunk háztartásában a közigazgatásnak ez a csodabogara. A működési pótléknak városunk adminisztrálásában különösen nagy jelentőségű szerepe van. De hogy tulajdonképpen mi az a működési pótlék, mi képezi annak alapját és eredetét, azt extra bölcsesség nélkül, közönséges halandó ésszel megállapítani nem lehet. A mindennapi életben divó meghatározás szerint a munkás munkájáért bért vagy fizetést kap, a tisztviselő és hivatalnok munkásságáért *fizetést* huz és labér illetményben részesül; tehát fizetésért dolgozik. Hogy a működési pótlékot a tisztviselő miért kapja és mit csinál ezért, azt meghatározni felette nehéz. Ebből az elnevezésből: „működési pótlék“, azt következtethetünk, hogy ezzel a tisztviselő működését és munkásságát jutalmazza a város, ámde a tisztviselő a fizetésért tartozik dolgozni s a fizetés képezi munkájának ellenértékét. Ezzel közszolgálatát jutalmazva van. Ha ezek daczára

a „működési pótlék“ fogalmát más oldalról bonczoljuk, akkor arra az eredményre kell jutnunk, hogy működési pótlékban az esetre részesül a tisztviselő, ha tényleg működik, fizetés ellenben akkor is jár neki, ha nem dolgozik, működési pótlékot azonban ily esetben nem élvezhet.

No de nem akarunk mi e felett akadémikus fejtegetésekbe bocsátkozni, csak arra a visszasságokra akarunk rámutatni, a mik a városi tisztviselők fizetésénél a működési pótlék rendszeréből származhatnak.

Ha városunk háztartásának költségvetését vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a tisztviselők fizetésénél *nagy szerepet játszik a működési pótlék*. Ezen a czímen a város alkalmazottainak közel 10.000 koronát fizet ki. Ugy látszik a működési pótlék rendszere azért foglal helyet a város tisztviselőinek fizetésénél, hogy a nagyobb javadalmazásu tisztviselők megállapított fizetésük mellett is részesüljenek még valamiben. Mikor két évvel ezelőtt a város tisztviselőinek fizetését a város szerény anyagi viszonyaihoz képest rendezték,

gondoskodtak arról, hogy a tisztviselő megélhetése biztosítva legyen; a magasabb rangú tisztviselők eléggé jó fizetésben részesítették is — a kisebb tisztviselőkről már ezt nem lehet elmondani — de ez nem volt elég, hanem behozták a működési pótlékot a máris jól fizetett tisztviselők számára, sőt ezek még mellékjövedelmekkel is el vannak látva.

Nem vagyunk ellenségei a tisztviselők fizetése emelésének, sőt nem egyszer törtünk lándzsát a városi tisztviselők fizetésének rendezése érdekében, mert csak jól javadalmazott tisztviselői kar felelhet meg feladatának és csak az anyagi gondoktól ment tisztviselőktől várhatunk jó közigazgatást és városi gazdálkodást. A városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezésénél mikor a főbb tisztviselők fizetése megállapított, akkor a kisebb tisztviselőknek és alkalmazottaknak már nem jutott, de a főbb tisztviselőknek *működési pótlékra* még mindig futotta. A polgármester 6000 korona fizetése és labéremellett 1000 korona működési pótlékban is részesül, azután egyik másik

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

CSALÁDI IDILL.

Irta: ZSOLDOS LÁSZLÓ.

— Mindenről lemondtam a kedvéért, — jelentette ki Homokos ur, és idegesen csapta földhöz a fogpiszkálóját. — Lemondtam borról, lemondtam sörről, lemondtam a cognacról. Most még csak az kellene, ugyebár, hogy a dohányzást is szögre akasszam? Szegény embert mód nélkül felizgatta szöketincsű hitese társának az a legujabb követelése, hogy a betegeskedő Atlasra való tekintetből legyen olyan szives legalább néhány napig ne füstölje agyon a lakást.

Az Atlas név mögött ezuttal természetesen nem annyira a menyboltozatot tartó klasszikus félisten rejtőzködött, mint inkább egy kis fekete kutya, olyan fekete és olyan kicsi, hogy a rossz szemű gyógyszerész minduntalan halálos rettegéseket szenvedett végig a miatt, hogy járás — kelés közben valamiképp a lifegő fülére ne hágjon.

A kis fekete kutya, meg a magas, szöke házigazda azonban jelenleg meglehetősen biztosítva voltak, egy a másik ellen; annál is inkább, mert a kutya a fehérre teri-

tett ebédő-asztal lába tövében hempergett. Homokos urnak ez idő szerint összes törekvése csak abban öszpontosult, hogy válaszul az asszonyi kérelemre szó nélkül rágyujtson a legelső darab szivarra, a melyik éppen a keze ügyébe esett.

Dühösen fujta ki a ködszínű füstgomolyokat a szájából, miközben az asztal közepén gúnárkodó magas nyaku vizes üvegen keresztül kötekedő pillantásokkal méregette Irma asszonyt, a ki egyébb hiányában lemondólag harapdálta halvány piros ajkát.

— Kivihetem a csészéket? kukkant be a hájképi cseléd; aztán észrevéve, hogy a fekete kávé voltaképpen még ki sem öntötték, dömmögve csapta be az olajfestésű, alacsony ajtót.

Az asszony föleszmélt és ujjai közé fogta a porcellán kávé ibriket.

Atlas féloldalt fölemelte az ügyes, szomorú fejét. Apró eleven szemében végnélkül való megadás tükrözött.

A szobában egyszerre tompa rekedt köhintés hallatszott.

Homokosné ijedt szemet vetett az asztal lába irányában; aztán esdőleg pillantott az urára.

— Hát igazán nincs lelked? — kér-

dezte szinte könyörögve és eléje toltva a török izlésű kávéscsészét. —

A köhintés ismétlődött.

A gyógyszerész világoskék szeméibe valami jóindulat féle lopódzott. Egy pernyi ideig a kutyára nézett, aztán kivette foga közül a szivart, s tüzes felével rányomta a hamutartó effendi bronz turbánjára.

Olyan szivreható dolog is az, mikor egy kis fekete kutya köhög.

Az asszony a csücskénél fogva hamarosan összehajította az asztalkendőjét s odasompolyogva urához gyöngéd csókot nyomott a gyógyszerész izléssel kifent bajusza tájkára.

— Mit főzzünk vacsorára, János? — kérdezte hízegő mosolyal.

Rendes körülmények között esze ágában sem szokott lenni, hogy ettől a magas szöke gyógyszerésztől a vacsora részleteire nézve kérdezősködjék, most azonban határozottan látszott rajta, hogy még a csillagokat is képes volna lehozni az égről az urának vacsorára.

A gyógyszerész hirtelen elkomorodott; valami kesernyés visszaemlékezés sajtáságosan józan kifejezést csalt a vonásaira.

Aztán egyszeribe úgy vette észre, mintha mégis csak pazarlás volt volna tőle, hogy

tisztviselő 500 korona működési pótlékot, vagy mellék jövedelem gyanánt 600—1200 korona tiszteletdíjat élvez.

Ezek ellen nem akarunk kifogást tenni, találtak rá jogcímet, de a működési pótlék rendszerének a városi háztartásban való fenntartását sem észszerűnek, sem a tisztviselő érdekeivel összeegyeztethetőnek nem tartjuk, mivel alkalmas szolgáltatást egyesek megkülönböztetésére, egyéni kedveskedésekre és egyesek elkedvetlenítésére. Nem ártana tehát, ha a város közgyűlése a működési pótlékokat egy kissé revidálná s körülnézne, hogy e tekintetben valamely visszasság nem fordul-e elő.

Működési pótlékhoz az elnevezés természeténél és a szó értelménél fogva jogot csak az formálhat, a ki állásával járó működést folytat, ezen felfogást semmiféle szószálhasogatással sem lehet megdönteni. Ezt úgy hisszük a város polgármestere sem fogja elvitatni.

De hát nézzük csak, hogyan állunk a működési pótlékkal és milyen eljárás folyik e tekintetben a város pénztáránál.

A múlt év vége felé nehéz, válságos időkkel élünk, közéletünk felett sötét, vészterhes fellegek tornyosultak, a kedélyek, mint a tenger háborgó hullámai nyugtalankodtak s a nemzeti küzdelem ellenségeivel elkecseregett harcot vívtak a törvényhatóságok és hazafiás társadalom. Ezekben a nehéz időkben Domány János, a város erélyes polgármestere és a törvényhatóság első tisztviselője megbetegedett s gyógyulást keresni külföldre menekült, hol egyik fürdőről a másikra költözött, míg idehaza folyt a nemzeti küzdelem; azután győzedelmeskedett a nemzeti irányzat.

A beteg ember iránt mint mindenki, mi is részvételt voltunk, a vá-

rosi közgyűlés sajnálkozások között többször hosszabbította meg szabadságát, a város házi pénztára pedig — úgy tudjuk — a polgármester nyugtájára kijárultatta az 1000 korona működési pótlék havi részleteit is.

Domány János polgármester közel egy éve semmiféle hivatalos működést nem folytatott, szerintünk tehát neki működési pótlék sem járt volna; a működési pótlék természetét tekintve ugyanis kételyeink vannak, hogy Abazsiában, Marienbadban s a többi fürdőn való működéséért őt a működési pótlék joggal megillette. A város közgyűlése erre nézve határozatot nem hozott.

Nem vádként hozzuk fel ez esetet, de városunk olyan nehéz viszonyok között van, hogy a legnagyobb takarékossgot kell gyakorolnia a háztartási kiadásoknál és így a város anyagi érdekeit érintő dolgokat nem hallgathatjuk el még a polgármester ur kedvéért sem, hanem kötelességünknek tartjuk, hogy erre a törvényhatósági bizottság és közönség figyelmét felhívjuk.

Az a kérdés, járt-e a működési pótlék, vagy nem! Ha igen: akkor nincs szavunk ellene, de ha nem: akkor tisztázni kell a dolgot. A vélemények eltérők lehetnek, de ez esetben ki kell hámozni az igazságot.

Kíváncsiak vagyunk hát arra, vajjon a polgármester ur a működési pótlék felvételét a jelen esetben miként tudja összeegyeztetni a város anyagi javai felett való azon ellenőrzési jogával, mely reá hármlík? . . .

A városi közigazgatás mindennemű megnyilvánulásának úgy kell a közönség előtt állania, hogy ahoz aggodalom ne férjen, ezt megköveteli a város érdeke és a tisztviselő tekintélye.

Duna fürdőink.

Hatalmas két folyam közé beékelte városunk földrajzi fekvése sok tekintetben kedvező helyzetet teremt s kevés város bírhat oly előnnyel mint Komárom. Az egyik oldalon méltósággal hömpölyög a Duna a másik oldalon folyik a Vág rakoncátlan vize s mindegyik önként kínálkozik arra, hogy a város haladását és fejlődését előmozdítsa és a lakosságnak több rendbeli érdekét szolgálja.

Az emberi ész és tudás mindenhol arra törekszik, hogy a természet által nyújtott előnyöket a maga céljaira minél kedvezőbb módon kihasználja s az igényeknek megfelelő módon étékesítse, azokat úgy rendezze be, hogy szükségleteit könnyű szerrel elégítse ki. Ámde nálunk ez egészen másként van, mintha csak valami varázlat alatt állana városunk, itt a közönség érdekeit szolgálni hivatott intézményekkel többnyire úgy vagyunk, hogy azok minél szélszerűtlenebb módon rendeztetnek be. Mintha csak arra törekednének nálunk, hogy a közdologhoz minnél több kellemetlenséggel és minél nehezebben jussanak hozzá az emberek.

Ezuttal csak a Duna fürdők elhelyezéséről és berendezéséről akarunk beszélni s az e tekintetben általában felmerült jogos panaszoknak orvoslását kívánjuk megvitatni. A mi kor városunk a fejlődés és haladás útjára lépett s óriási költségeket áldozott a kényelmes uri berendezkedésekre a nyári Duna fürdő elhelyezése körül erősen visszahanyatlott és e tekintetben a legezészerűtlenebb és kényelmetlenebb módon rendezkedett be. A Duna fürdőt, mely az előtt az Erzsébet sziget ez oldalán a kis híd től néhány lépésnyire és hozzá férhető volt elhelyezve s minden tekintetben megfelelt az igényeknek, sok huza-vona után a sziget tulsó oldalára vitték át, hova a közönség csak egy portengeren át juthat el.

A nyári hideg fürdőn nemcsak a tisztaság és üdülés szempontjából bir kiváló fotos-

azt a féldarab jó szivart olyan hebehurgyán eldobta.

— Semmit se főzz vacsorára, — mondta minden igaz ok nélkül felingerülve és kirugta maga alól a széket.

Vette a kalapját és se szó, se beszéd, a faképnél hagyta az asszonyt kutyástul együtt. —

Körülbelül másfél esztendeje, valamelyik hűvös őszi délután Homokos ur éppen az élet abbéli hiábavalóságairól elmélkedett, hogy a bekötözött fájós torka miatt még csak ki sem mehetett a felesége elibe a vasúthoz, mikor az előtornác ajtaján valaki lármásan meghuzta a csengetyű drótszínegét.

A másik perczben kipattant ez ebédlő ajtaja és a küszöbön betoppán a gyógyszerészné porköpenyes, alig telt, karcu alakja.

A férj felesillanó szemmel ugrott fel a magashátú diván tarka könyöklőjéről.

— Isten hozott, Irma! hát megjöttél?

Néhány siető lépést tett feléje.

Az idő szeptember közepe felé settenkedett; a sárguló kert lombjavesztett hársain csirip, ugrált egy csomó éhenkórász ostoba veréb. A barnára viaszkozott padlódeszkán félve csuszamlott végig a hülő napsugár zománca.

A cseléd vitorlavászonba varrt utitáskát lökött az asztalra.

Az asszony odanyujtotta könyökig érő selyemkeztűs kezét a férjének és ajkán a pirospeytyes fátyol alatt elszökkenő bátyadt mosolylyal, lassan, kifáradt hangon megszólalt:

— Megjöttem . . .

Toldalékol még néhány frázist mondott a viszontlátás örömeiről és más eféle kellemes dolgokról.

Pillantása hirtelen a férje csikos kendővel bekötött nyakára siklott.

— Mi bajod? — kérdezte nyugtalanul.

A gyógyszerész előre tolt a csinosan megfésült fejét.

— Csekélység; csak a torkom fáj, Irma.

— De már elmúlt — jegyezte meg mindjárt mosolyogva, és a két havi fürdőzés után rögtönzött viszontlátás örömeire gyöngéden meg akarta csókolni a felesége halványpiros ajkát.

Irma ijedten hátrált egy lépésre való, mintha gyíkot érezne talpa alatt.

— Torkod fáj? ?

— Csak fáj, — igazította helyre Homokos; aztán felesége fürgé szemébe nézett.

— Hát meg se csókolsz? ?

Nevetett.

Az asszony sebtiben leránczigálta magáról a keztyűjét, és visszamosolygott az urára.

Szeliden megsimogatta a kiborotvált, veres arcját.

— Majd ha már nem fáj a torkod, piczinyem . . .

A piczinyem egy darabig még ránézett, aztán, mint mondani szokták, nyelt egyet; és valahogyan úgy érezte, mintha nyelés közben a mandulája helyet a szíve fájtna.

Ez volt Homokos János életének egyetlen keserű visszaemlékezése.

Mindamellet, hogy Homokos János már több, mint egy hete nem dohányzott a lakáson, a kis Atlas egészségi állapota még mindig nem volt kielégítőnek tekinthető.

Irma, kitől a mindenható eddigéle azt az örömet is megtagadta, hogy gyermeke legyen, rossz kedvűen járt ide-oda a lakásban, és minduntalan átküldte valamelyik cselédét az ura gyógyszerertárába, hogy a nagynevű állat megrendült egészségét valamiképp helyreállítsa.

Ha ura gyöngéden kezébe vette a kezét és családias jellegű szavakat sugott a

sággal, hanem a város közegészségügyének is egyik tényezője. A Duna fürdő elhelyezése pedig eme feltételeknek sehogysem felel meg. A munkában egésznapon kifáradt s a hőségtől eltikkadt ember keresi az üdülést és testének felfrissítését, de hiába, a fürdők távol vannak, akár a nagy Dunára, akár a Vágdu-nára akar menni. Mire oda ér kifáradt s oly óriási portengeren kell keresztüljárnia, hogy elmegy a kedve tőle és ha mégis rá szánja magát, újra porral ellepve, fáradtan jut haza a fürdőből, tehát hasztalan kereste az üdülést. Valóban szegényes állapot, hogy a víz között a város lakossága meg van fosztva a nyári hideg fürdéstől.

Igaz, hogy a Duna fürdő tulajdonosa mindent elkövetett sőt, a város hatósága is közben járt arra, hogy a fürdő a sétatér végén állítsák fel, de a katonaság engedélyét nem tudták kieszközölni, a katonai hatóság nem engedte meg, hogy az uszoda a kincstár területi képező dunaparti részen állítsák fel. Jólehet hogy az innenső dunaág elzárása foytán a kishíd felső részén a víz poshadt s e miatt ott a fürdő fel nem állítható, a sziget alsó végén azonban, ahol a nagy Duna vize már tiszta és friss, megfelelő volna a hely s nem áll meg az a kifogás, hogy a lejjebb levő csatorna nyílás szennye a vizet bepiszkolná, mert hisz azt elviszi a víz. A fürdő és uszoda felállítására tehát alkalmasabb helyet találni nem lehet, mint a sétatér végénél, először mert közel van, másodsor pedig árnyas farsorban mehet oda mindenki. Eddig ez ellen csupán a katonai parancsnokság támasztott akadályokat; nem hisszük azonban, hogy ha a város közönsége ismételve komoly lépéseket tenne ez ügyben s a város lakosságának érdekeit vetné mérlegbe, a katonai parancsnokság továbbra is merev ellentállást tanusítana, mert semmiféle elfogadható indoka nincs annak, hogy a katonaság e dologban hozzájárulását megtagadja. Kívánatos volna tehát, hogy a város törvényhatóság közgyűlése e kérdésben újból lépéseket tegyen.

fülébe, egyszerre az asztal lába irányába mutatott.

— Hallod, hogy köhög?

Délután aztán eszébe jutott, hogy a harmadik faluban van egy állatorvos, és gyorsan kiadta a parancsot, hogy fogjanak be.

Az ura álmélkodva nézett a felesége aggodó, finoman metszett arcába.

— A lódoztort akarod elhozni?

— Azt akarom.

Homokosban fölébredt a gyógyszerész.

— Hát már én bennem sem bizol? — kérdezte félig enyelgő szóval.

Atlas újra köhintett, mire Irma asszony valami olyanféle alakzatot mutatott a jobbik kezével az urának, a melyikben a hüvelyk ujjnak, hogy úgy mondjuk, vezérszerep jutott.

— Ennyit se bizom a tudományodban, barátom, ni!

A kocsis bebottolt a szobába és alázattal kérdezte a tekintetes asszonyt, hogy igazán elhozza-e a lódoztort?

Homokosné boszusan szivta a fogát.

— Persze, hogy el; mond neki, hogy tisztelem és jöjjön azonnal.

Aztán az urához fordult.

Nem hallgathatjuk el azonban azokat a panaszokat sem, amelyek a mostani fürdő berendezése ellen felmerülnek. A város a fürdő tulajdonost évi 600 korona subvencióban részesíti, hogy a város lakosságának a nyári fürdőzését illetőleg támasztott igényeit kielégíthesse. A 600 koronáért valamit követhet a közönség. Ámde már maga a fürdőház megépítése oly primitív, hogy semmiképpen sem felel meg a fürdőház kellékeinek, az egyik kabinat a másiktól elválasztó deszkázat hézagos s a kíváncsiskodó szemeknek szabad vizsgálódást enged meg, ami a fürdőt kényelmetlenül érinti. A fürdő kabinok és vetkőzők száma kevés s a fürdőzők soká kénytelenek várakozni, míg fürdőhöz jutnak. A fürdő felszerelése és berendezése a lehető leghiányosabb, tükröt alig találni benne az ajtók závarai rosszak, vagy teljesen hiányoznak.

Mindezek oly hiányai a Duna fürdőnek, amiket szó nélkül hagyni nem lehet. A város nem azért ad 600 korona segélyt a fürdő tulajdonosnak s a közönség nem azért fizeti a díjat, hogy azt a tulajdonos egyszerűen zsebre vágja és semmit se nyújtson érte.

Ha már a város áldozatot hoz a Duna fürdő fentartására, akkor legalább ellenőrzést is gyakoroljon arra nézve, hogy a fürdő megfelelő-e az általános követelményeknek.

Mindhogy pedig a fürdő áthelyezése az idén már alig viheto keresztül, legalább gondoskodjék a város a fürdőhöz vezető ut rendezéséről és öntözéséről, hogy a fürdőbe járok ne legyenek kénytelenek a sűrű porfelhőn keresztül jární. Végre ez is csak a városi élet egészséges berendezéséhez tartozik.

Levél a szerkesztőhöz.

Lapunk mult számában „A gazdák peres ügye“ című hírtinkre a következő levelet vettük:

— Te tetted tönkre a szegényt, a haszontalan orvosságaiddal. Szégyeld magad! És felháborodva suhant be szobájába.

Homokos ur belátva, hogy itt ma ő a legfőlösebb személy a háznál, szokása szerint vette a kalapját és becsapta maga után a kerítésbe vajt alacsony kapu ajtót.

Mialatt pedig a kaszinóban gibicelt a ferbliben, otthon a felesége beható tanácskozásba merült az állatorvossal, a kit csakugyan elhoztak a harmadik faluból.

— Már nagysád ennek az állatnak bizony difteritise van, — vélekedett az orvos, és fölhörpintette a szinarany hetvennégyesét, amit a háziasszony adatott elébe.

Rövid vártatva ő is vette a kucsmáját, és újra belehelyezkedve a falusi számba a lábzsákjába, meg a pokróczai mögé neki hajtattott a ropogásra fagyott világnak.

Előbb azonban becsületszavára meg kellett ígérnie, hogy másnap ismét meglátogatja a beteget, a kinek különben holmi porfecskenézéseket irt elő.

A kaszinóban ezalatt a doktor, a nyugalmazott vadászfőhadnagy, meg a helybeli nagybérlő között heves tusa fejlődött egy huszonöt forintos benszorult kasszának a

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Becsés lapjának 31-ik számában „a gazdák peres ügye“ czimen megjelent közleményre, kérem legyen szives helyt adni követhető észrevételeimnek:

Szerkesztő ur közleményében az áll, hogy ellenem „az ügyvédi kamaránál a fegyelmi eljárást kérte a közgyűlés“.

A nekem kézbesített 187./4405./kgy. 906. számú közgyűlési határozat pedig azt tartalmazza, hogy „a hatóságok fellebbezőnek törvénybe ütköző sértegetéseit tünni kénytelenek“ vagyis, hogy a város közgyűlésének, ellenem fegyelmi eljárást indítani, eszeágában sinnes.

Hát mi ez?

Ez t. szerkesztő ur semmi egyéb, mint az, hogy a közlegelő iránti pereskedés a befejezés küszöbén áll.

S most már az ezen perbe, okiratok, curiai jogerős döntés ellenére, teljesen illetéketlenül betolakodott és magát alperes város perestársává feltolt Darányi miníster, Lányi, Polónyi igazságügyminísterekkel együtt Ófelségét a királyt megakarják csalni.

A dolog megérthetése végett az ezzel összefüggő tényeknek említésbe hozatala kikerülhetetlen.

Darányi perbe avatkozása után pert per után kellett indítanom. A bíróságok perbeli bizonyítékaimat egyre mellőzték s azokkal ellenkezésben álló ítéleteket hoztak.

Az utolsó pert azután úgy tettem folymatba, hogy a bíróságok perbeli bizonyítékaimat el ne mellőzhessék. Ezzel a perrel illetékes bíró nélkül lettem hagyva s úgy lettek a perbeli bizonyítékok megkerülve.

Darányi nem jól érezhette magát ennek a pernek indításával. Mutatja ezt az, hogy — én a felperes, minden ok adat, vagy vizsgálat nélkül, egyszerre, egész váratlanul, belügyminísteri rendeletbe beszámíthatlannak és olyan-nak lettem bele véve, mint akinek ez a per „közismeretű mániájává fajult“.

besöprése körül, a mi elé most az egész kis társaság a legnagyobb várakozással nézett.

— Fogadjunk, hogy én viszem haza, — mondta a főhadnagy, és a széke mögül előkotort botjával a gyógyszerész felé bökött.

A fogadást megkötötték, és a főhadnagy kigusztálta a második két kártyáját.

A bérlő, ki véletlenül eredettől fogva a keresztény anyaszentegyház kebelébe tartozott még hazardírozott egy darabig; aztán fölvetették a kártyákat.

A főhadnagynak girigáréja volt.

A gyógyszerész kedvetlenül szurta le az öt forintot, a mibe fogadtak és jó éjszakát kívánt.

Mikor a csonttá keményedett uton hazafelé ballagott, eszébe jutott a felesége és a felesége kutyája.

— Istenadta csuf állatja, — mondta magában és kedvetlenül lökte be maga előtt az utcaajtót.

— Ha ez nincs, akkor most nyugodtan szivarozhatnám otthon, — gondolta utána. — Nyugodt, családias napokat élnék és nem raknék meg ostoba ötforintos fogadásokat, a miket elveszitek.

Benyitott a szobába.

Ennek a támadásnak utját vágtam. Kivették ezt, a Tuba, Domány, Vásárhelyi által ellenem indított sajtóperek.

Tubával szemben sokkal több terhelő adattal rendelkezem, semhogy ellenem sajtópert tárgyalhatna. Vásárhelyivel szemben egyenesen közönséges büntények elkövetését lehet kimutatnom. Domány Jánost akként mutathatnám be, hogy: aljas, gaz rágalmazó, ki ezen gazságáért lett királyi tanácsossá. Tiszta s világos volt tehát, hogy ezek a sajtóperek nem letárgyalásért indítottak, hanem ezeket Darányi s Lányi személyem támadására eszelték ki.

A pereimben keletkezett curiai ítéletek közül kettőnek a megsemmisítéséért megindítottam a törvényes eljárást 1905. január 31-én; ezekben a sajtóperekben kihallgatásra lettem megidézve a vizsgáló bíró által 1905. március 30-ikára.

Ez a kihallgatásom beszámíthatlanságom megállapítására alkalmaztatott. Mivel azonban ez nem sikerült, személyes szabadságom sértése mellett, karhatalommal lettem a vizsgálóbíró által orvosok elé hurczoltatva.

Ez alkalommal megtagadtam minden feleletet addig, míg ehhez a tárgyaláshoz az ügyvédi kamara részéről valaki meg nem idéztetik. Ez megtörtént. És a megjelentől azt tudtam meg, hogy az ügyvédi kamara Darányi, Lányival egy követ fűr.

Most már, a kir. ügyész rászedte, megcsalta a szakértő orvosokat azzal, hogy az utóbb lefolyt per ügyet beszerezhetlennek jelezze.

Az orvosok felültek e hazugságnak. Vaktában neki ugrottak fejfelé a falnak. Megállapították a tények minden ismerete nélkül, hogy rendes logicam daczára, mert szeréntök perbeli kiindulási pontom hamis, beszámíthatlan vagyok.

Mikor nekem királyi rendelkezések, ítéletek, közokiratok képezik perbeli bizonyítékaimat, tehát kiindulási pontomat, akkor az én beszámíthatlanságom kizárt. Csak akkor

Az idő már kilincz óra felé járt, a mi aránylag sok egy falunak.

Belépett az ebédlő ajtaján. Egy lépést tett előrefelé, aztán megállott.

Ha a hittörténelem adatai nem csalnak, Tóth ur felesége ugyan ilyenféleképpen állhatott, mikor sóbálvánnyá kezdett átalakulni.

A különbség legfeljebb az lehetett, hogy amaz hátrafordított fővel jegenezesedett meg, a gyógyszerész ellenben megelégedett azzal, hogy ámulatában fején felejtse a kalapját.

Atlas, a kis fekete kutya, két tányér és egy vizespohár között, a vacsorára terített asztal hófehér abroszán kuporgott; Irma asszony föléje hajolva, jobb kezével egy csinos fujtatóból valami porfélért fecskendezett a diftiritisszel megvert kutyatorokba, miközben bal ujjával a reszkető száját tartotta

lehetnek beszámíthatlan, ha okmányaim nem lennének számításba vehetők.

A magyar igazságszolgáltatás feletti legfőbb felügyeletijog, Ófelségének a felségjoga.

A kir. Curia két ítéletének megsemmisítése iránti ügyben, több mint másfél év óta, sem bíróságok, sem ügyészségek nem tettek érdemi intézkedést és így emiatt előbb vagy utóbb Ófelségéhez kell járulni.

Ófelségének, a kabinet irodája tesz az ügyekről előterjesztést. A kabinet iroda az igazságügyminisztériumtól fogva ez ügyben értesülést beszerezni.

Darányinak s Lányinak Ófelsége megcsalására lettek volna alkalmasok ezek a hamis orvosi bizonyítványok.

Darányinak s Lányinak ezen tervük kivitelében segítségükre volt nemcsak a győri kir. ügyész, hanem a győri ügyvédi kamara is.

Ugyanaz a kir. ügyész, aki az orvosokat becsapta; tudatával az orvosi bizonyítványok téves, hamis voltak, ezeknek a bizonyítványoknak az alapján elejtette ellenem a sajtóperekben a vádat.

A győri ügyvédi kamara szakasztott így járt el. Sőt ellenemben tovább is ment. Az orvosi bizonyítványok alapján beszűntette az ellenem nála kért s általa hosszú időn át hevertetett fegyelmi ügyeket, melyeknek letárgyalása a peres ügy tisztázásáa vezetett volna.

Beszűntetési határozatát azzal toldotta meg, hogy az „orvosi szakértői vélemények hiteles másolatait“ az én gondnokság alá helyezésem iránti eljárás megindíthatása végett „Komárom szab. kir. város árvaszékének megküldjük“.

Ez a határozat nem küldtetett meg Komárom város árvaszékének. Gondoskodtam róla, hogy már meg sem fog küldetni.

De ha az időben megteszem a panaszt király Ófelségénél, mi történik?

Az ügyvédi kamara átteszi határozatát a város árvaszékéhez azonnal. A hatóság ez alapon jelentést tesz az igazságügyminiszernek. Ez Ófelsége kabinet irodájának — és

peczken. A szegény állat nyaka különben csikos kendővel vastagon be volt kötve.

Mikor Irma asszony észrevette, hogy ura a szobában van, abba hagyta a fecskendezést és mint a kinek eszeágában sincsen, hogy a cselekedeteit mérlegelje, egy minden maliczia nélkül való önkénytelen mozdulattal fogta a kis fekete állatot és szorosán, csaknem szenvedélyesen magához ölelte.

— Szegénykém, majd meggyógyítalak én, ne félj! . . .

És nem tudva ellenállani az asszonyi szivben gyökerező szánalomnak, gyöngéd, vigasztaló csókot nyomott a kutya fekete kormos kis orrára . . .

Ófelsége megvan csalva Darányi s Lányi által és pedig felelősségre vonhatásuk nélkül.

A mit Lányi a győri ügyvédi kamarával akart elérni, arra a király megcsalására most Polónyi, a város közgyűlése utján törekszik.

A város közgyűlésén, ellenem a fegyelmi eljárás, édes, altató dal. Csak hogy ezzel a város, maga alatt vágná a fát! Régi kertem már magam, magam ellen a győri ügyvédi kamaránál ezt az eljárást, de nem jutottam s nem juthattam hozzá. Darányi inná meg ennek leginkább a levét!

A város közgyűlése nem tehetett mást, mint ellenem fegyelmi eljárásról tárgyalt és a hamis orvosi bizonyítványok alapján határozott, a mi ellenem lenne felhasználható.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nézzük meg most már ezt a dolgot a másik oldalról.

Azt a pert, melybe Darányi minister beleavatkozott, én még ezen beavatkozás előtt, a kir. Curianak a felperes közbirtokosságot elfogadó végzésével teljesen megnyertem!

Miért? Azért mert míg ez a kir. curiai végzés állani fog, addig ebben a perben, semmiféle bíróság, maga a kir. Curia sem hozhat törvényesség útján ezzel a végzésével ellenkező határozatot!

Ez a kir. curiai végzés pedig állani fog s meg nem dönthető, mivel ennek erősségét képezik a megye alispánsági és cancellariai ítéletek.

És ha Darányi ur ezeket is megtámadná, ezeknek erősségét képezik, a tárnokmesteri, nádosi ítéletek és Ófelsége négy elődének legfelsőbb királyi rendelkezéseik.

Hát lehet ilyen peradatok ellen józan ésszel pert vinni? Lehet a király megcsalásával pernyerésre gondolni?

Czanik József ügyvéd.

H i r e k.

— **Képviselőnk üdvözlése.** Szász József városunk országgyűlési képviselőjét megválasztása alkalmából, a Komárom vármegyei közművelődési Egyesület közgyűlése az alábbi örvendő hangon megírt levelben üdvözölte:

„Nagyságos Szász József országgyűlési képviselő urnak Budapesten. Egyesületünk a Komárom vármegyei és Városi közművelődési egyesület f. é. június 23-ik napján tartott közgyűlésen hozott határozatából van szerencsénk Nagyságodat tiszteletteljesen üdvözölni abból az alkalomból, hogy városunk országgyűlési képviselőjéül megválasztott. Egyesületünk közgyűlése örömmel és tisztelettel vett erről tudomást és megbízott bennünket, hogy Nagysággal ugy ezt, valamint azt a forró óhajtását is tudassuk, hogy Nagyságodnak a nemzet javára irányzott törvényhozói munkássága révén hazánkra szebb jövő hajnala virradjon. Együttal méltóztassék megengedni, hogy azzal a kéréssel is fölkeressük, hogy diszes állásában egyesületünket is hazafiúi érdeklődéssel támogatni méltóztassék.

Fogadja nagyságod kiváló tiszteletünk nyilvánítását.

LŐRICZY GYÖRGY,
titkár kir. tanfelügyelő.

SÁRKÖZY AURÉL,
elnök cs. és kir. kam.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas árványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban az I-sőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb, hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy báki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A kezelés. — Kapható minden fűszerüzletben és elsősorú vendéglőben.

3
ÁGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomorhaj, légső-, tüdő-, gyóhlyagbántalmak eseteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használják és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek.

Kedvelt borviz!

— **Személyi hir.** Szász József országgyűlési képviselőnk pénteken délután választói körébe érkezett s több napig városunkban fog időzni.

— **Kossuth és Sztérényi Győrött.** Győr városának szeptember hónapban nagy vendégei lesznek. A győri kereskedelmi és iparkamara új székházának felavatása ugyanis szeptember hónapban megy végbe s arra Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert és Sztérényi József kereskedelmi államtitkárt meghívja a kamara. A felavató ünnepséget Kossuth Ferenc határozata szerinti időben, szeptemb. 17—24-ike között tűzik ki. Az ünnepségen képviselve lesz valamennyi magyar kereskedelmi és iparkomara. A kamara közgyűlése a jövő hétfőn alakítja meg a küldöttségeket, amely Kossuth Ferencet és Sztérényi Józsefet meghívja.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminister Mikes Károly pénzügyi irodatisztet, városunk szülőjét a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól saját kérelmére az itteni pénzügyigazgatóságához áthelyezte.

— **Kostoló.** A protestáns jótékony nőegylet nagy népszerűségnek örvendő kostolóját — mint már hírül adtuk — ma tartja meg a Dalegyesület helyiségében. A rendezőség miatt egyébkor most is azon fáradozik, hogy a kostoló minél jobban sikerüljön. Az idei kostoló rendezése körül ugyan a nőegylet választmányában nézeteltérések merültek fel a megtartás idejére és helyére nézve. A választmány néhány tagja azt határozta, hogy halasztassék el és a Kollégium udvarán tartassék meg, a mi bizony nem volt valami jó gondolat. Egy későbbi választmányon azután minden kiderült. A Dalegyesületbe azért nem akarták megtartani, mert bizonyos nehezítés támadt a Dalegyesületi választások miatt, az elhalasztás pedig azért történt volna, hogy Antal Gábor 10 éves püspöki jubileumát szereztek volna a kostolóval ünnepelni az ősszel. A választmány azonban kijelentette, hogy bár szívesen ünnepli a püspök ur jubileumát, de a kostolót el nem halasztja, ezen állás foglalással szemben Antal Gábor csak másodmagával maradt és így a kostoló a dalegyesületben tartatik meg.

— **Dalestély.** Mint röviden már megemlítettük a Komáromi r.-k. Egyházi Énekkar 1906. augusztus hó 15-én a kath. Legényegylet dísztermében a nagykanizsai dalverseny utazási költségeinek fedezésére, színelőadással egybekötve dalestélyt rendez. Belépődíj: pártoló tagoknak személyenként 1 kor., nem pártoló tagoknak 1 kor. 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Fektor György czukrászdájában és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Az estély műsora: 1. Szabadság, dicsőség. König Pétertől. A nagykanizsai dalverseny összdarabja előadja az egyházi énekkar. 2. Egy baleset. Dialóg. Gabányitól előadják Vázsonyi Mariska k. a. Auxner János e. t. 3. Daloljatok. Hoppe Rezsőtől. A nagykanizsai dalverseny összdarabja előadja az egyházi énekkar. 4. A fogházban. Bohózat 1 felvonásban. Irta: M. Sommer. Személyek: Kecskéssy hadnagy Stenger Gusztáv e. t. Lármás örmester fogházfelügyelő Nemesics Lajos e. t. Csettentő káplár Tóth Géza e. t. Talpas közlegény Kropf Mátyás e. t. Egy ór. Rendező: Spacsek József. Sugó: Juhász József. 5. A tizéves tagok kitüntetése. 6. Imádságom. Gaál Ferencztől, az énekkarnak a nagykanizsai versenyen szabadon választott

darabja; előadja az egyházi énekkar. 7. Honsszerelem. Dr. Réfy Gézától az énekkar nagykanizsai versenyének kötött darabja, előadja az egyházi énekkar.

— **Gyászhir.** Őszinte részvétellel vesszük a mélyen megrendítő gyászhirot, mely Demény Győző komáromi kir. törvényszéki tisztviselőt és családját érte, édes atyjának, Demény Károly kismányai földbirtokosnak e hó 8-án 75 éves korában történt elhunytával. A boldogult temetése e hó 9-én igaz részvét mellett ment végbe Kismányán. Az elhunytat özvegye szül. Gachal Amália és gyermekei: Győző, Béla, Gyula és Ilona, továbbá menyee: Demény Győzőné szül. Horváth Jolán és tekintélyes rokonság gyászolják. A lesújtott család fájdalmát enyhítse az igaz részvét, a boldogult hamvai felett pedig áldás és béke lengjen.

— **A kereskedő ifjak mozgalma.** Sehol az emberi munkaerő oly mértékben nincs kihasználva, mint a kereskedelemnél, a kereskedelmi alkalmazottak kora reggeltől késő estig napról-napra munkában állanak. Ezen állapotok megszüntetése iránt már ország-szerte folyik is a mozgalom. E tekintetben a főváros az első lépést meg is tette. A fővárosi kereskedők ugyanis közösen elhatározták, hogy üzleteiket köznapokon, nem mint eddig esti 1/2 10 órakor, hanem este 8 órakor becsukják. A fővárosi kereskedői tehát belátták a kereskedő ifjak mozgalmanak jogosultságát s helyzetükön segíteni igyekeznek. A vidéki városokban, így nálunk is még a régi állapotok állanak fenn, különösen a fűszer üzletekben, a hol reggel 5 órakor nyitnak s este 1/2 10 órakor zárnak és délből 1/2 órai ebéd idő van csak, több helyen az sincs, így tehát 16 1/2 órai munkát végeznek napról-napra. A kereskedő segédek e szerint egész életüket négy fal között töltik, sokszor igen is fáradtságos munkával. Így bizony este 10 órakor már arra sincs kedvük, hogy a szabadba üdülni menjenek. De hát amit Budapesten meg tudtak csinálni, azt nálunk is be lehetne hozni. A mint értesítünk kereskedőink bele nyugodnának a 8 órai zárásba, talán néhányan vannak, a kik azt hiszik hogy jövedelmük ez által csökkenne, mert a segéddel nem bíró szatócsok vonnák el tőlük. Ez aligha gátolja a kereskedő alkalmazottak óhaját, mert közös megállapodásra juthatnának, a közönség pedig hozzá szokna, hogy 8 óráig elvégezze bevásárlásait. Legfeljebb szombaton este lehetne megtartani a későbbi zárást, hogy a munkás nép, mikor heti bérét kikapja bevásárolhasson. Azt hisszük, hogy kereskedőink az alkalmazottak e kívánsága előtt nem térnek ki.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Kaas Ignácot, a soproni posta- és távirdeigazgatóság titkárát postatanácsossá nevezte ki.

— **Egyházi hir.** Saly László tatai r.-k. káplán a budapesti Szent Imre collegium prefektusává megválasztott.

— **Italméresi illetékek tárgyalása.** A komáromi vendéglősök, korcsmárosok, kávé-sok és általában italmérők köréből az italméresi illetékek felemelése miatt benyújtott felelőbeszések tárgyalása csütörtökön folyt le a városház nagytermében. A felszólamlási bizottság elnöke Csepi Dani ügyvéd, tagjai Ziegler Albert és Gulyás Zsigmond fűszerkereskedők voltak. A bizottság előtt meglehetősen nagy anyag feküdt. A pénzügyigazgatóság ugyanis az italméresi illetékeket szertelenül

felemelte, a mi sok fellebbezésre szolgáltatott okot. A bizottság azonban a nehéz viszonyok dacára többnyire a pénzügyigazgatóság által kivetett illetéket állapította meg s ritka esetben szállította le. A tárgyalás általában azt tüntette fel, hogy a kivetés körül nincs meg az arány s a pénzügyigazgatóság adatai is gyakran eltérnek a tényleges állapotoktól. Noha a bizottság tagjainak személye és jóhiszeműsége ellen semmi kifogásunk sem lehet, mégis visszatetszést szült az italmérők körében az, hogy az italmérők ügyének elbírálásának fűszerkereskedők működtek, a kik végre sem ismerhetik az italmérők viszonyait. A bizottság eljárását is megkönnyíthette volna, ha abban a vendéglősök foglalnak helyet. Így azonban többen a pénzügyminisiteriumhoz lesznek kénytelenek folyamodni; mert az italméresi illetékek egyáltalán nincsenek arányban a kereseti adókkal és üzleti viszonyokkal.

— **Nemzeti ünnep.** Esztergom, ez az ősrégi szab. kir. város nagy szabású ünnepségek színtere lesz e hó 15-től 21-ig. Ez a Patrona Hungaria és Szt. István király tiszteletének ünnepi hete. Az ünnepség egyházi felvonulások, kirándulások és történelmi emlékek megtekintésével kapcsolatban megy végbe. A kirándulásba a rendező bizottság bevonta Visegrádot, a dömösi hegyeket és a Kovácspatakat. Az ünnepségek gazdag programja kétségtelenül messze vidékről is vonzani fogja a közönséget Esztergomba és városunkban is sokan megragadják az alkalmat, hogy abban részt vegyenek.

— **Zászlószentelés.** A nagymenyéri önk. tüntető egylet e hó 19-én zászlószentelési ünnepélyt rendez. Zászlóánya Hikisch Károlyné lesz. Program: 1. Reggel 5 órakor riadó. 2. 8 órakor gyülekezés a község házában. 3. A zászlóanya és a felszentelőesperes ünnepélyes fogadtatása 9 1/2 órakor. 4. A zászló felszentelése a róm. kath. templomban 10 1/2 órakor, utána szentmise. 5. Az egyházi megáldás után közös ebéd Kovács József nagyvendéglőjében. 6. Táncmulatság Kovács József nagyvendéglőjében és Raáb Józsefnél a Kaszinó és Polgári Kör termeiben.

— **Figyelmeztetés a vendéglősök és italmérőkhöz.** Minthogy az italméresi jog tulajdonosai kötelesek az üzletük körébe vágó változásokat a pénzügyigazgatóságnak bejelenteni, s minthogy ilyen változásnak tekintendő a város által most véghez vitt újabb házszámozás, e helyütt is felhívjuk a vendéglősök és italmérők figyelmét, hogy üzleteiknek ujabban nyert házszámait a pénzügyigazgatóságnál jelentsék be, nehogy ennek elmulasztása miatt esetleg bírsággal sújtassanak.

— **Uj házszámozás.** Soha gyorsabban kívánság nem teljesült mint most évtizedek óta hangoztattuk a város házszámozását s mult számunkban is felemlítettük és ime már az utcák szerinti házszámozás meg is van. A számozás körül azonban azt tapasztaljuk, hogy a város nem követ egyöntetű rendszert, mert a midőn az egyik utcánál délről északra a másik utcánál már északról délnek haladnak a számok, a mi némi zavart idézhet elő. Helyesebbnek tartottuk volna itt is azt a bevett rendszert, hogy kelettől nyugatnak, s déltől északnak induljanak a számok. No de nem akarunk gancsoskodni ezen megjegyzéssel sőt elismeréssel fogadjuk városunk rendezésének emez újabb tényét.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **Uj uradalmi intéző.** A primási uradalmak bajcsi gazdaságának uradalmi intézői állására Szilva György intéző helyzetet át Esztergomból.

— **A regimentet áthelyezik.** Az itt állomásozó 88. számú gyalogezred 3 zászlóalját az ősszel Kőszegre helyezik át.

— **Az iparcikkkel való házalás be-tíltása.** Ismeretes a kereskedelemügyi miniszternek azaz álláspontja, hogy — a felmerült számtalan visszaéléssel szemben — végképp eltiltja a községekben és városokban az iparcikkkel való házaló kereskedést. Legutóbb Szentés képviselő testülete hozott oly értelmű határozatot, amelynél fogva a házalást a város területén eltiltja. A kereskedelemügyi minster ezt a határozatot jóváhagyta és mivel ez a döntés elvi jelentőségű, most közli az összes törvényhatóságokkal.

— **A szerkesztőség és kiadóhivatal új házátszámai.** Városunk újabb utcáserinti házszerkesztőségünk és kiadóhivatalunk is új házszerkesztőt nyert. Szerkesztőségünk, mely eddig Pandató-utca 680. sz. a. volt, most 27. kiadóhivatalunk pedig, mely Baross-utca 74. sz. a. volt, újabban 6. házszerkesztőt kapott.

— **Meteorosés.** Aug. 2-án N.-Tanyon este 6 óra körül hatalmas meteorhullás volt látható. A meteor széjjel robban, s az ezt követő füstöt még soká lehetett látni az égen.

— **Meglepő művészies** fa faragványokat készít *Bobák Sándor* szobrász *Duna-Almásán*. Lakosztály berendezési tárgyakban, folyton újabb művészies formákkal.

— **Verekedő lakótárs.** A falusi virtusnak nem épen gyakori példáját adta Jávorka József hetényi lakos. E hó 9-én Jávorka András és feleségével, a kivel egyháznál lakott összepörölt s hogy szavainak nagyobb súlyt adjon, felkapott egy darab fát, azzal azután mindkettőjüket többször fejbe vágta, sőt az asszonyt oldalba is ütötte úgy, hogy oldalbordáját eltörte. A súlyos sebesült két lakótársat az itteni kórházban ápolják, a verekedő emberrel pedig majd a bíróságnak lesz dolga.

— **Találmány.** Büky Aurél okl. gépészmérnök Ógyallán fötalált egy rőtációs motort, illetve egy szivattyút gőz, gáz, petroleum, benzin, víz lég stb. számára. Találmányára szabadalmat kért.

— **Szinészet Nemesucsán.** Marosy Géza — a budapesti Magyar Színház tagja társulatával ócsai Horváth-féle vendéglő nagytermében játszik esténként az ócsaiak kisebb nagyobb pártolása mellett. A „Csöppséget“ adták először.

— **Az érsekújvári árpavásár.** Az éjszakyugot magyarországi nyolcz gazdasági egyesületben az augusztus 19-én megtartandó sör-árpa vásár érdekében élénken folyik a munka. A termelők részéről a jelentkezések javában folynak. A vásár rendező bizottság irodája Érsekújvárt állandó működésben van.

— **Elvesztett arany medállion.** Pénteken délután a Deák Ferencz utcában egy arany medállion elveszett. A medállion kerek alakú, az egyik felén férfi, a másik felén női arc-képpel. A megtaláló ha a rendőrségnél átadja illő jutalomban részesül.

— **A vámok törzskönyvezése.** Mindezig nem volt oly nyilvántartás vagy kimutatás amely a tényleg fennálló vámokat és az azokra vonatkozó fontosabb adatokat felölelné. Ezt a hiányt pótlendő, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a napokban körrendeletet intézett az összes magyarországi vármegyék alispánjaihoz, amelyben a törvényhatóságokat a vámokra vonatkozólag törzskönyvek felállítására utasította.

— **Talált készitaska.** Az Erzsébet hidon e hó 3-án egy kis készitaskát találtak, a melyben 4 kulcs, 1 kis tükör, 1 pénztárca 18 fillérel és egy zsebkendő s kis jegyzőkönyv volt. Tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Róser tan- és nevelő intézetét Budepesten (alapított 1853-ban). E kitünő himéneke örvendő intézet magában foglal 3 osztályu *felső kereskedelmi iskolát*, mely teljesen egyenrangu az állami-községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal, és négy osztályu polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal, kapcsolatos *nevelő internátusba* felvétetnek. — Értesítést küld Róser János igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10.

— **Nagy István ács iparos** elvállal minden szakmába vágó munkát rendkívüli jutányos áráért jótálás mellett. Komárom Kovács-utca 1591.

— **Érdekes nagyobbitás.** Augusztus havában a „Pannonia“ kibővíté eddig üzemeltető egy újabb könyvkötéssel. Értesülésünk szerint ez új üzletágát a cég erősen fogja kultiválni, s e célnak megfelelően is rendezkedik be. A sok apró kézi szerszám s gépezet mellett 6 nagy segédgép is fog a könyvkötészetben működni. A gépek közül különösen a legújabb rendszerű nagy aranyozógép válik ki, amely gázfűtésre lesz berendezve, s a legfinomabb aranyozási munkálatok is könnyen végezhetőek vele. A berendezés után itélve a könyvkötészet e szakmában a környék egyik legnagyobb műhelye fog lenni, s így különösen nagyobb, illetve tömegesebb munkák azonnali szállítására is vállalkozhatik. Az árak nagyon mérsékeltnek lesznek összeállítva s így a cég valószínűleg ez új vállalatát is csakhamar közkedvelté fogja tenni.

Felölös szerkesztő: **Berinkei Bálint.**
Nyomatta a kiadóhivatal: **Pannonia** könyvnyomda

HIRDETÉSEK.

Vidéki izr. szülők, gyermekei kik Komáromban tanulnak olcsó lakást és ellátást kapnak **Háber Mórnál** Komárom, Megye-utca.

Megvételre keresek jókarban lévő íróasztalt. Czim a kiadóban.

Asztal tűzhely jó, masszív (szép konyhadisz) **ELADÓ.** Breznyánszky Komárom-Ujvárosi pályaudvar.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE. Egy jobb családnál, hol a tanulók németül is megtanulhatnak s az összes tantárgyakból kiegészítik vidéki gyermekek teljes ellátására elfogadtatnak. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Hotel Belvedere
ideál
éjszaka
ruhák
out & billio

A Statsbanhof, Südbanhof, a cs. és k. Arsenal, az ideális Mária József park közelében. Remek :: park, tó, sziget, hid, barlang s vízeséssel. :: **Tiszti szállások.** 200 kényelmes szoba 2 koronától feljebb. Különlegessége: nagyobb beszállásolás akár butorozott avagy butorozatlan szobákba is.

Házvezetőnek ajánlkozik közép-korú nő ki régen evvel foglalkozik esetleg beteg mellé is elmegy, nagy fizetésre nem reflektál. Csak csendes otthon óhajt. Czim a kiadóhivatalba.

Joachim örökösök Huszár-utca 1224-ik számú háza **eladó.**

9898.

906. tkv. sz.

Árverési hirdetés.

A révkomáromi önszegélyző egyesület végrehajtónak Balogh József gyám végrehajtást szenvedett elleni 920 kor. és járuléka iránti végrehajtási ügyében a magasabb ajánlat következtében a komáromi kir. törvényszék területén fekvő a komáromi 895 sz. tkvben A + 1412 hrsz. alatt felvett 1076 számú ház 1140 kor. becsárban leendő elárverezése elrendeltetvén árverési határnapul

1906. évi szeptember hó 7-ik napjának d. e. 9 órája ezen telekkönyvi hatóság árverezési helyiségébe kitézetik azzal, hogy ezen határnapon az árverés alá bocsájtott ingatlanok a nagyobb ajánlati áron vagyis 1342 koronán alul eladatni nem fog.

Kiküldési ár a becsár,
Bánatpénzül leteendő a becsárok 10% o. a.
A vételár 3. részletben 3. hó alatt fizetendő.

A komáromi kir. tszék mint tkvi hatóság 1906. év augusztus hó 4-ik napján.

SZTRÁSKA,
kir. tszéki bíró.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkészek, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíj jogosult holtgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak 1/4—25 évig terjedő időre heti, havi, 1/4—1/2 és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4 % o! 4 % o! 4 % o! 4 % o!

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I., II. és III. helyre földek, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra a becsérték 3/4 részéig.

Építési hitel!

Építésfélben lévő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban, a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok convertálása!

Váltó- és tárczahitel! Visszeszámitolás és váltócsere kereskedőknek!

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint financozunk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

Előnyösen! **Solid** alapon és **gyorsan** eszközöljük mindezen fenti műveleteket elsőrangú belföldi és páris-londoni intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust!

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

Budapest, V., Koháry-utca 19/b.

Tanoncok fizetéssel

felvétetnek a „Pannonia“ban nevezetesen 1 tanonc a könyvnyomdába s 1 másik a könyv és papirkereskedésbe. Cim: **Pannonia Komárom Baross-utca 74. sz**

nélkül ne együnk levest.

A Cook és Johnson-léle
amerikai
szabadalmazott

tyúkszem gyűrű

(törvényileg védve)

ma az egyedüli szer, mely
az oly borzasztó tyúkszem
fájdalmat azonnal meg-
szünteti és még a gyökerét
is eltávolítja.

Ma a világ legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlható.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Komáromban:

a Szerecsen gyógyszertárban,
a Salvator gyógyszertárban
és Kovásch örökösai gyógyszertárában
s a monarchia összes gyógyszertáiraiban.

EHRENTHAL SÁNDOR

férfi szabó. — Komárom.

Ajánlja magát minden idényre mindennemű

férfi, fiu és gyermekruhák

legizlésebb szabás s legolcsóbb árak melletti elkészítésére.

Szabadságolando katonák előzetes megrendelés esetén
külön 20% árengedményben részesülnek.

EHRENTHAL SÁNDOR

Kisbaross-utca Komárom.

Ne olvassa!

hanem azonnal tegyen
kísérletet a közismert
Steckenpferd-féle

Lilomtejszappannal

Bergmann & Co.

Drezda és Tetschen a/E.

azelőtt Bergmanns Lil-

omtejszappan (2 törpé-

vel) mely megóvja arcát

hőféhér szepiőmentes-

nek s gyengéd finom

színűnek.

Kapható 80 fillérért,

Kovács Arisztid örökösai

gyógyszertárban Komárom.

✿ Könyvkötészet megnyitás. ✿

Ezennel tudatjuk a m. t. közönséggel, hogy augusztus havában városunkban egy **modern könyvkötészetet** nyitunk. Előrebocsátjuk hogy könyvkötészetünk e szakmában a **környék egyik legnagyobb** s legszámottevőbb **intézete** lesz. **Felszerelése a legujabb rendszerű gépekből** lesz összeállítva. Könyvkötészeti **munkák** ugy egyesektől mint hivataloktól esetleg nyomdászoktól s könyvkereskedőktől is **a legjutányosabb áron** lesznek **elfogadva** s a működésben levő **6 drb.** nagyobb **segédgép** felhasználásával azonnal is szállítva.

Egész könyvtárak egyöntetű **bekötését** ugy aranyozással mint annélkül **kiváló olesó árért** fogjuk eszközölni.

Egyes könyvek kötése 10 kr.-tól feljebb.

Műdomborítások, aranyozott reklámtáblácskák s diszalbumok, minőség s mennyiség szerint **rendkívüli olesó árak** mellett fognak készítettetni.

Midőn ezt szíves tudomásra hozzuk, egyben felhívjuk a figyelmet a már **működésben lévő** de teljesen **ujjonnan felszerelt könyvnyomdánkra**, a mellyel a legkényesebb igényeket is kielégítő **bármely nyomdai munkát azonnal** a legpontosabb elkészítéssel **szállíthatunk**. — Kivánatra postafordultával árajánlattal is szolgálhatunk.

Szíves pártolást kér

„PANNONIA“ könyvnyomda-, könyv- és papirkereskedés
KOMÁROM, BAROSS-UTCZA 74. SZÁM.

Komáromi Utmutató.

Pénzintézetek:

Népbank Jókai-u.

Ügynökség:

Brenner Márk, iroda Kalapos u.
Lakatos Lajos Jókai-u.,

Vállalkozók és építőiparosok.

Grósz Mihály Megyeresi-u.
Hajagos Andor Ujváros
Langschádl Lajos Fazekas-u.
Baráth Lajos Dunasor
ifj. Pilcz Károly Dunasor.
id. Russay József Szegfű-u.
Takács Pál Rozmaring-utca
Tangl Endre Komárom-Ujváros.
Tuba Lajos Szekér-u.
Tóth József Szt.-János-utca

Biztosítás

Hazai első biztosító Vág-u.

Kávéházak

Grand kávéház Dunasor.
Korona " "
Kaszás kávéház Eötvös u.
Központi " Vármegye-u.
Nemzeti " Dunapart
Otthon " Nádor-u.
Sport " Dunasor
Waldhauer S. kávéháza Megye-u.

Szállodák

Aranyhordó Dunasor
Magyar Király Dunasor.
Központi Megye-u.

Vendéglők

Bódis György (Ujváros) Gyár-utca
Czivány Imre, Gazda-u.
Dombi Márton, Viz-u.
Fehér János, Szt. János-u.
Goldschmied Vilmos, Megye-u.
goldstein Miksa, Vág-utca.
Heinzelmayer Pál, Jókai-u.
Horváth Béla, Csallóközi áll.-nál
Kiss József, Huszár-u.
Kreft Ferencz, Dunasor.
Lövinger Zsiga, Dunasor.
Mészáros Pál, Kossuth-tér.
Nagy András, Dunasor.
Prandner Lipót, Dunasor.
Schvartz Mór, Gazda-u.
Szántó Béla, Vágduna-u.
Steiner I. Kossuth-tér.
Tóth Péter, Megye-u.

Szállítók:

Klein Mór, Iroda Klapka tér.
Weisz Ármin, iroda Jókay u.

Bérkocsi tulajd.:

Király Mór, Hosszú u.
Luka Péter Klapka-tér
Kemenczki Gyula Gazda-u.

Téglagyár

Első Komáromi Körkemence Vá-
lalat Kishid-u.

Szikvizgyár

Első Komáromi Egyesült Szikviz-
gyár Mező-u.

Gőzeséplógép tulajd.

Füssy Kálmán Kereszt-u.

Állatkitömő:

Hegymeghy Dezső Megyeresi-u.

Áruház.

Schwarz G. Komárom és Vidéke
legversenyképesebb áruháza uri
és női divatárúkbán. Jókai-u.
Milkó Márk Első Komárom-ujvá-
rosi Korona Áruháza Igmándi-u.

Cipéskellékek árusítója

Derzs Valentin Nádor-u.

Déli gyümölcs

Özv. Schweiger Tamásné Duna-sor.

Divatáru

Braun Adolf és fia Megye-u.
Elbert Ignác Nádor-u.
Kellner Gyula Baross-u.
Krausz Béla Baross-u.
Krausz Dezső Városház-u.
Krausz Samu Baross-u.
Korén József Nádor-u.
Stern Bernát Megye-u.
Zechmeister János Megye-u.

Épület és tűzifa

Kirz Arthur Vágsor
Weisz Sámuel iroda Vágsor.

Fűszer és vegyesáru

Balogh Józsefné Rozmaring-u.
Epstein Béla Megye-u.
Gulyás Zsigmond Klapka-tér.
Kreska Nándor Viz-u.
Schnell Béla Jókai-u.
Silberstein Gábor Kossuth-tér.
Tálos Lajos Dunasor.
Weisz József Baross-u.

Könyv- és papirkereskedők

„Pannonia“ Baross-u.
Girch József, Jókai-u.

Liszt- és gabonaker.

Brüll Ignác Dunasor
Brüll Manó Dunasor

Posztó és szövet

Grünwald Lajos Baross-u.

Sörraktár.

Mayer Károly Megye-u.

Üveg és porcellán

Fried József Nádor-u.
Koczor Gyula Klapka-tér.
Krausz Dániel Vágrév-u.

Asztalosok:

Adorján József Kereszt-u.
Balogh Miklós Nádor-u.
Lantay József Szénatér.
Meitsók Ede Magyar-u.
Mihovics János Temető-sor.
Morvay János Vágsor
Németh Gyula Gazda-u.
Palati Mihály Zöldfa-u.
Szloboda János Jókai-u.
Szondra Ödön Vág-u.

Bádogos.

Bakos Károly Baross-u.

Borbély és fodrászek:

Bogár József Vág-u.
Grégosits G. Nádor-u.
Gyarmathy Dani Duna-sor
Holczler Gyula Baross-u.
Holczler István Vág-u.
Keresztes Sámuel Gazda-u.
Koczián P. Nádor-u.
Lipthay József Jókai-u.
Piszár Károly Br. Eötvös-u.
Szücs Lajos Jókai-u.
Szent György Nádor-u.
Szenczy János Jókai-u.
Vincze Pál Klapka-tér.
Winterstein Hermann Megye-u.

Czímfestő:

Ackermann Géza Megye-u.

Cipésszek:

Háber Mór Megye-u.
Németh János Nádor-u.
Stemmer Lajos Czitrom-u.

Csizmadiák:

Furinda Ferencz Pandató-u.
Nagy Márton Br. Eötvös-u.
Barány Mihály Vág-utca

Cukorka készítő

Czvetko Lázár Fazekas-u.

Divatárusnő:

Erdélyi Manoné Megye-u. Weisz
ház I. e.

Esztergalyos

Rozs Károly Megyeresi-u.

Ékszerészek:

Király József Nádor-u.
Kovács József Baross-u.

Fényképészek:

Paál József Baross-u.
Wittmann Nándor Nádor-u.

Férfi szabók:

Ehrenthal Sándor Kiscsapó-u.
Marosi István Megyeresi-u.
Makkos Mihály Polgár-u.
Nagy F. Vág-u.
Pápai Mihály Jókai-u.
Ruzicska Ferencz Nádor-u.
Pongráz Sándor Megye-utca.
Schlésinger Péter Nádor-u.
Spacek József Megye-u.
Szabó Lajos Duna-u.

Hangszerkészítők és javítók

Györke Sándor Jókai-u.
Hanzsér Bálint zongorahangoló
Halász-u.

Kaptafacsináló:

Krausz József Zámori-u.

Kádárok:

Galambos János Vág-u.
Hajdu István
Szalay Gyula Rozália-tér.
Tóth János Deák-u.

Kőfaragó.

Polhammer Ferencz Klapka-tér.

Kárpitos:

Pichler Ignác Vársor.
Berinkei Ján. (paplanos) Pandató-u

Kovácsok:

Csivre Vincze Gazda-u.
Kelemen Lajos Gazda-u.
Mórocz Mátvás Gazda-u.
Péntek Lajos Tó-u.

Könyvnyomda.

„Pannonia“ Baross-u. 74.

Lakatosok és szerelők:

Beer Adolf Megye-u.
Dosztál Jakab Kapitány-u.
Nemcsics Lajos Nádor-u.
Pollák és Tauszig Klapka-tér
Török András Huszár-u.

Mészárosok és hentesek.

Horváth Ferencz Vág-u.
Jalsóvszky Jánosné Vág-u.
Kardos István Gazda-u.
Margl Sándor (Ujváros) Igmándi
Mórocz Zsigmond Jókai-u.
Prantner Lipót Duna-sor.
Weisz Mór Kossuth-tér.

Mézesbábos

Simon János Nádor-u.

Molnár.

Csollány Lajos Nádor-u.

Nyergesek és szijgyártók.

Lenhard Mihály Nádor-u.
Sümegh I. Hajnal-utca.

Órásk.

Bartha Ferencz Vág-u.
Stellinger W. Nádor-u.

Pékek és sütők.

Grosz Lajos Vág-u.
Horváth József Kossuth-tér.
Muck Ferencz Pandató-u.
Pirstitz Jakab Vág-u.

Puskaműves.

Wojtovics Páva-u.

Szobafestők és mázólok.

Gold Benő Klapka-tér.
Weber József Szekér-u.

HIRDETÉSEK

telvértetnek a

KOMÁROM ÉS VIDÉKE

kiadóhivatalában

Baross-utca 6. szám.